

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Подвижне число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» від ч. 1. п. Домбровського (Хорушичини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаци неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Крайна пора отямитись!

(Дальше).

В п'ятих статях п. з. Під розвагу, з котрих ми наводили дословно значні уступи, подало «Діло» вельми влучну діагнозу недуги рускої суспільности і ми з малими дуже виїмками зовсім з нею згодили ся, а притім додавали, що на ті хиби і недостачі не один раз вказував не лише «Руслан», але перед 10—12 роками «Правда». В шестій і останній статі «Діло» якби для завершеня свого розсліду намагає ся дібрати до підвалин політичного світогляду і вказує демократизм і політику мас яко такі підвалини нашої політичної роботи. Оно накликає, щоби «лучити ся в одну велику, тісно злучену, свідому своїх демократичних цілій і довір'я армію поневоленних і визискуваних морально і материяльно і зробити з сих мас один політичний табір — двинути весь наш демос культурно, економічно і політично дорогою масової діяльности».

Згадавши про оклики, які часами чуто серед нашої суспільности, що мовляв: «інакше би ми стояли, якби мали свою шляхту та богатих капіталістів», замічає «Діло», що шляхта певно не причалить до нас, поки не буде за нами бачити сили мас, бо й в Чехів почала шляхта тоді вертати до народу, коли вже Чехи розряджали всею масою освідомленою чеського демосу. Тимто і нам треба по думці «Діла» згуртувати за собою мільонові маси, бо в політиці не «возьмемо» нікого сентиментами і завертанєм очий, отже треба дбати про капітали спільними силами всего демосу.

Сі виводи «Діла» справедливі однак лише в часті. Коли «Діло» покликуює ся на Чехів, то повинно було додати для вірности, що до ународовленя знімченої чеської шляхти, до її повороту до народу причинили ся своєю реальною і позитивною роботою такі мужі як Палацький, Рігер і т. п., а теперішні скрайні радикали як Бакса, Кльофач і т. п., а навіть такі як свого часу Вашатий, Грегр і т. п. довели до того, що чеська шляхта, котра довгий час ішла солідарно із старо-а навіть з молодочехами, тепер починає відсувати ся набік наслідком верховладства скрайних живел в чеській суспільности. А треба і се додати, що той культурний рівень і сю силу, якою нині визначає ся чеський нарід, сі культурні інституції, сей економічний розрост треба приписати головню спільному діланю чеської суспільности, пособлюваної чеською шляхтою.

У нас відносини склали ся у великій часті окремо, але si licet parva comperere magna, були і у нас приклади, що люди засібні і суспільним становищем знатні гляділи такого зближеня до рускої суспільности, приносили для неї навіть значні жертви, клали кріпки підвалини до розвитку наших просвітних інституцій, однак ми не вмели в нашім виключнім і скрайнім демократизмі їх змагань оцінити і в ко-

ристь народу вихиснувати. Нетерпимість для відмінних поглядів, змаганє до того, щоби кожного набити на демократичне копито свого фасону — відтручували часто людий доброї волі, доводили до остракізму.

Подібний конкретний факт моглиб ми також з найновіших часів указати в Науковім Товаристві ім. Шевченка.

Алеж бо не лише не уміємо приєднати собі людий з инших верств суспільних, або инших поглядів, а навіть у власнім демократичнім таборі стрічаємо ту саму незручність, зависть, нетерпимість і т. д.

Справедливо звиває «Діло» до організації малих капіталіків в одну велику, народну, економічну силу і дораджує основувати райфайзенки, крамниці, каси позичково-щадничі, рільничі спілки і додає, що все те треба зачинати від долу. Але пригадаймо собі, як то др. Савчак робив студії в тім напрямі годовно що до райфайзенки і розпочав в тім напрямі діяльність, як і инші рускі — если признали хо-сенність такої акції (посол Гурик на наше запитанє заявив нам, що се єдине наше спасенє — райфайзенки по селах) — якеж становище супроти того заняло само «Діло»? Оно містило острі статі д-ра К. Левичкого проти д-ра Савчака, проти райфайзенки і тим витворювало серед рускої суспільности зневіру до такої роботи. В західній Галичині кинули ся з цілим одушевленєм до сеї роботи, користуючи ся капіталами краєвого фонду, а ми вели спір de lana sergina, щоби показати: таки має бути на верха! особиста амбіція грала важнійшу ролю, як загальна справа, як добро народу.

(Конець буде).

Мобілізація нацапів.

(Конець).

Не знати, чи «Галічанін» писав тільки про його integro заив до підшираня «Русської Ради», чи також про його extergo, коли пише:

«Такая поддержка потребна особенно политическому Обществу „Русская Рада“ во Львові, яко учрежденію, в руках которого находятся веіяти национально-политической діяльности русско-народной партіи, а тім самим и всего (!) русского населенія Галичині». Але що він не спускає в ока «одної заграничної держави» — як говорить ся в дипломатії, тикаючи пальцем — се доказують виводи, які він робить зараз в слідуючім числі, сватаючи ся до Поляків. «Здоровий розум и ширшіи политическіи воззрїнія — твердить «Галічанін» — заставляють ту одну часть поляков смотрїти спокойно и безпристрастно на русское діло в Галичині, так як та часть поляков прекрасно знает, що всякіи польскіи уступки для русско-народной и исторической партіи в Галичині могли би благотворно воздїйствовать на польскіи интереси в Россіи. Но таких поляков сегодня еще сорозмірно весьма мало (Стояловский и сотр. — Ред.) в Галичині и они, тероризуемі шовинистами, не могут выступити явно з своими воззрїніями на русское діло».

Сю «помітчану» увагу робить москвофільський орган в статі п. з. «Українсько-русская гімназія в Станиславові», де займає ся аргументами «Газети народовой» против сеї гімназії на те, щоби доказати, що заслуги для «водворенія и роспространенія анархистичних начал» среди русской молодежи и ея воспитателей положила в великой часті и самая «Газета Народова», которая з 1861. по 1893 г. постоянно доказовала своим читателям, що лиш украинофильство может бити полезно для польской политики».

«Галічанін» виходить з того заложеня, що хто з Русинів «відпає» від царославія, — у сего водворив ся анархізм, а хто не почитає, бодай в душі, православя, сей є зрілим кандидатом атеїзму. По тій причині він відзиває ся угодово до Поляків: «При доброї волі ті могли би легко бити устранили, по в таком случаї пришлось би польским политикам влюнути на всю давнійшую свою политику, привзатись к промахам и заняти в виду русского народа такое становище, яко диктовала би им правда и история. Но того не хотятъ они сдїлати, так як всегда еще розчитивають на то, що посредством украинофильства удасть ся им ополжити Галицкую Русь и подкочати Россію. Есть однако и среди них сегодня уже много таких, котри в то не вірять».

Коротко сказавши, «Галічанін», апробуючи всі клевети «Народуфки» на руских учеників і учительство, домагає ся рускої гімназії з викладовим язиком... російским!

Як в наведених уступах «Галічанін» «доброжелательно» подає раду «Народуфці» на поліпшенє їх положеня в російській імперії, так в третім з ряду чисел хитрий московський політик роздирає шати над заслїпленєм редакторів «Слова польского» в справі парцеляції і рентових осель, яке наносить «вред» интересам польских «поміщиков».

«Ми представляєм — каже «Галічанін» — діло парцеляції і рентових посїлостей спокойно і безпристрастно, як представили ми вчера діло русских гімназій (!). Будь у польских политиков розвага і безпристрастіє, они застановались би над нашими словами (от куди! — Ред.) і пришли би к тому убїжденію, що в настоящую пору повторяют ті ошибки, котриі стались причиною паденія польского государства і перестали би крутити і вертїти галицко-русским народом. Но ми на то не розчитиваєм (?!), так як знаєм, що поляки ничего не научились із своєї истории і ничему не позабыли».

В справі рентових осель стає «Галічанін» зовсім на становищу о. Еффіновича і без протесту против них розбирає «спокойно і безпристрастно», які шкоди нанесуть собі Поляки, коли кермуючи ся шовинізмом, будуть преферувати польских спроваджуваних мужиків против місцевих, руских. Се піднесе ціну землі і наплодить посередників-спекулянтів, які таки відпродадуть землю Русинам, а незаслужені зиски сховають в свій карман.

«Такий псевдо-патріотизм — каже затурбований «Галічанін» — не сходний с основами даже польско-народовой економії і, вмїсто подносити, он ослабляє економичні сили польского народа. Но у наших поляков играєт первую роль національний шовинизм с завистю і ненавистю, і из-за него уступають на сторону всякіи економическіи и материяльні интереси, а только по истеченіи некоторого времени обнаруживается

правда известной поговорки, що поляк «мондри» по шкоді.»

Чи можна ще більше умірковано і згідливо промовляти, як се робить москвофільський орган в передрік виборів до державної ради? Удала ся штука в Бродах, чому не мала би ся удати і деінде, тимбільше, що народовці знов набрали води в рот, глядячи на кацапські махінації, а польські шовіністи для знищення українсько-рускої ідеї пішли би з самим чортом в компроміс!

Япансько-російська війна.

Похибки Япанців.

Не підлягає сумнівови, що в сій війні, як і в кожній — обі сторони сповнили чималі похибки. Війна є так необчислима і подає нагоди до стілько випадковости, що дуже часто в даній хвилі не можна знати чи зробило ся добре, чи не можна було ліпше виконати якоїсь операції, чи се час відповідний, чи оплатять ся жертва і т. д. Та дотепер російських стратегіків бодай ніхто не брав ся хвалити, за те япанську армію вчинили хвалдці чи не найхоробрішу з цілого світа, а япанських стратегіків мало що не мужами провидіня. Тому не від річи буде зробити коротенький огляд їх стратегічних похибок — приймає давніше за високі стратегічні осторожності — які уможливили Порт-Артурови оборону, а Куропаткінови офензиву вже з над ріки Гун. В часі розбіжничого нападу япанської ескадри на порт-артурску флоту дня 8. лютого в занятій дотепер Япанцями манджурської області не було більше російських війск, як шість полків, отже заледви одна дивізія і то на мировім стані та гарнізон Порт-Артура, вносячий один корпус, також на мировім стані, та одного полку гарнізону в самім Ляояні. Інших російських війск не було. Япанці вже в своїм морськім атаку були половичні. Підкравшись випустили міни і — втікли. Мимо відваги япанських моряків — адмірала остали трусами. Бо тоді мір Тоґо не вдоволює ся нападом кількох торпедовців, але відразу видати велику битву портартурській ескадрі, що вся находила ся задля маневрів на зовнішній пристані і під ословою ночи і користаючи з неприготованя флоту і фортив, знищити до нащадку російську морську силу. Тимчасом Япанці вдоволили ся трома гаваріями. І замість заскочити Росіян ривночасно виладуванем япанського війска в Пічево, або в Нючвані, боязкі япанські стратегіки висідають на сушу на 300 кілометрів від першого Росіянина, в пристані Чемульпо і тратять

майже місяць на марш до Ялю, де могли би були висісти морем за один день. Сей цілий місяць оставили Япанці Росіянам до поспішної мобілізації, побудованя укріплень, особливо в Порт-Артурі і коло Кінчу та заосмотрене Порт-Артура живностию, амуніцією і всякими потребами на случай облоги. Се був кардинальний блуд, який відтак не дав ся направити личною, фанатичною відвагою япанських вояків. Однак і до самого кінця япанські стратегіки остали нерішеними трусами, бо замість ділати скоро, они по кожній битві, в якій жертвували жите тисячів своїх вояків, не вихісновували хвилевого успіху, а оставляли неприятелєви по кілька тижнів або й місяців до скріплення на новій, занятій ним позиції. Тим способом позволили они Росіянам змобілізувати ся вже підчас війни і не осягнули навіть того успіху, який вважали першим вимогом своєї военної акції, то є здобути манджурської столиці Мукдену, богомольного місця цісарських гробниць, предмету пієтвизму всіх Китаїців і здобути Порт-Артур, як основу панованя на Жовтім морю.

Нові вiсти.

Завзята борба веде ся. Ані російська, ані япанська цензура не перепускає жадних вiстий. В неділю відбула ся артилерийська борба в околицях Янтаю, в якій брало участь по обох сторонах 800 гармат. Коло 600.000 людей стоїть на против себе. «Бірж. Вѣдомості» доносять з Мукдену 11. с. м.: Вчєра перед полуднем шалла на цілій лiній сильна артилерийна борба. Япанці цофнули ся поволи на полудне. О год. 12. в полудне Росіяни по п'ятигодинній вступній борбі артилерії перейшли до атак. Япанці цофнули скоро свої крила, коли центрум держало уірно. Коло Янтай був найсильніший опір. Борба скінчила ся в ночи. Неприятеля виперто в кількох передних позицій. Праве неприятельське крило цофнуло ся на кілька кілометрів на полудне від Янтай; лiве крило держить ся єще, але правдоподібно також цофне ся. Нині 11. с. м. зачав ся наново огонь артилерії. Зелізничий шлях майже аж до стачії Янтай є в російських руках. Стація майже зовсім знищена. — З Петербурга доносять урядову звістку з Порт-Артура, що в ночи з 5. на 6. с. м. чотири япанські дивізії почали скомінований атак на Порт-Артура, але їх відбито з великими стратами. Росіяни здобули 10 тяжких обложничих гармат. — Сю послідно звістку можна собі толкувати тільки в сей спосіб, що Стесель каже умисно допускаєти Япанців на деякі, низше положені і під перехресним огнем остаючи форти і доперва, коли там Япанці зберуть ся і осадовлять ся, він пражить їх убийним огнем. В тім випадку Япанці

вважали себе такими певними ситуації, що аж тяжкі гармати затагнули на здобуті ніби то форти...

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні чвертьроку просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядчо о вирівнанє залеглостий та о приєднуванє нам нових передплатників.

НОВИНИ.

— Календар. В п'ятницю: руськокат. Покров Пр. Б.; рим.-кат. Каликста папи. — В суботу: русько-кат. Кипріяна, Юстини; рим. кат. Ядвиги і Тереси.

— З „Львівського Бояна“. Всіх П. П. Паньї Панів не виключаючи тих, що по концертї мусіли відпочати, наслідком чого не явились на пробі у вiвторок — прошу умильно явитись в комплетї і точно в п'ятницю в великій салї „Бояна“ — так як нам належить ся почати приготовленє до концерту Шевченка. За Виділ: М. Волошин.

— Пора учти анальфаетів! Минулого року, в наслідок безнастанного накликуваня по часописях, повстало було в краю кілька курсів для неграмотних людей. Однакож число їх було так мале, що встид навіть подавати звіт. Най чужі люди не сьміють ся. А послухайте, як коло тої справи уміли в тім часі походити наші сусіди. На нашій корінно руській землі завело «товариство школи людовей» 58 курсів для старших анальфаетів, де 2149 осіб виучило ся читати, писати і рахувати. На сей рік заповіло оно ще більший рух і вже свою роботу зачало. Русини! коли не хочете потопути в мори противника, то мусите розвинути з своєї сторони чим скорше як не більшу, то бодай рівноважну діяльність. Ми мусимо зробіти наш руський нарід в просвіту і знанє і власними силами доповнювати те, чого єму у звiснім інтересі не хочуть дати ті, що мають до того безусловно обовязок. Правда, наш ворог має на се фонди. На сю ціль складають там дідичі, урядники, дають підпомоги ріжні банки і каси, навіть ті, у котрих многи нерозсудні Русини свої гроші на процент льокують. У нас Русинів того нема. Ми мусимо собі ту в инший спосіб радити. В кожній громаді найде ся чоловік, що перебув нару літ у школі, найде ся патріотичний учитель, дяк, свьященник. На тих паде обовязок просвітити менших братів. А вже найбільше лицює ся прислуга для паночок нашої свiтської і духовної інтелігенції. В кожнім деканаті повинні они утворити «кружок для просвіти анальфаетів» і вести се діло систематично. Сим записали би вони свої імена на трівку в картинах руської історії і Русь би ними величала ся, як величають ся нині Поляки подібними своїми «богатерками». Де вже нікого такого нема, там повинна громада прийати і оплатити приватного учителя. Нині є такі семінаристи, правники і инші, що за невеликою оплатою пойдуть радо в тій ціли на якийсь час

Діти Вакюшика.

Драма в 4-х діях С. Найденова, переклав з російського Йосиф Стадник.

(Дальше).

АРІНА ІВАНІВНА. Знаєш Александре Єгоровичу, чогось серце в неспокою. Що воно не вигадує — самі не знаємо! от хоч би і з Константином. Погана, жовта вона, а сподобала ся... Прямо, як казав Олексійко, блекоти парубок обів ся.

ВАНЮШИН. Нехай... байдуже.

АРІНА ІВАНІВНА. А який то гріх остає ся на єго душі. Страшно подумати. От говорять, можна було вистарати ся в Петербурзі, цоби позволили єму ожєнити ся з Леночкою... вже краще з нею, — гроший і так не бере.

ВАНЮШИН. Не треба... нічого тепер не треба... Все скінчило ся... Повні відра сліз... Винеси но! Нехай несуть... Тяжкі тоті відра.

АРІНА ІВАНІВНА. Які там відра? Іди покладай ся краще. А як не вийдеш до них, — нічо, скажемо хворий!

ВАНЮШИН. Не можна так.

(Виходить Аня з розтученим волосєм, в голубім убрані, на ший голуба стляжочка).

АНЯ. Ми з Катєю уже одягли ся. Катя хотіла надягти сiре платиня, а я сказала їй, цоби голубе. Сеж краще, правда, мамо?

АРІНА ІВАНІВНА. Правда. Покажи ся батькови.

(Аня підходить).

ВАНЮШИН. Вичепурила ся. (Ласкаво і з любовю гладить Аню по голові).

АНЯ. Що се у вас в руці? Письмо Олексія?

ВАНЮШИН. Так, єго.

АНЯ. Читали?

ВАНЮШИН. Ще ні.

АНЯ. Хочете, я вам прочитаю.

ВАНЮШИН. Читай!

АНЯ (читає). Дорогий таточку і мила мамочко! Гроші від вас я одержав і не висказано вам вдячний за них. Я сводивав ся меньше.. Присилайте не так багато, буде з мене і сорок рублів на місяць. Про себе не можу вам написати нічо нового — все те саме, що писав вам в попереднім письмі. Я вдоволений та щасливий, як лишє чоловік може бути щасливим. Товариші, що мешкають разом зі мною, оказали ся дуже добрими людьми: студент допомагає мені безплатно в науці, а з академиком в сю неділю також сердечно подружили ся. Кожнього дня бігаємо на виставу образів, та цілі години проводимо біля улюблених картин. Я починаю розуміти дещо з малярства, про що давніше нічого не знав. Літом думаємо всі три жити на селі під Петербургом, та працювати з ранку до вечера. Воля се перше, конечно услів...

(Ванюшин, що розсіяно слухав до сї пори письма та потонує в якихсь своїх думках, нараз прочує ся та встає).

ВАНЮШИН. Пальто мені... шапку!

АНЯ. Ви куди? В халаті?...

ВАНЮШИН (оволодів собою тай в одній хвилі зміркував, як єму дальше поступати, цоби про-

вести свій намір в виконанє). В халаті не можна... надягну сертук.

АНЯ. Таж швидко вже молода прийде... Куди ви?

ВАНЮШИН. Купити їй — не говори нікому — купити дарунок... медаліончик на шию, медаліончик (відходить в двері. Аня глядить в слід за ним, інстинкт їй наче відгадує настроєне батька. З тої хвилини стає вона неспокойна, та тривожливіша. Іде до салї, вертає, підходить до дверей, котрими вийшов батько і задумує ся опершиє о раму дверей. Аріна Іванівна і Клявдія появляють ся в салі та розмовляючи, входять у світлицю).

АРІНА ІВАНІВНА. Все у нас по новому. Гляди, як в клубі, в благороднім кружку.

КЛЯВДІЯ. Він не жалує на себе гроший.

АРІНА ІВАНІВНА. Говорить, що Куварнікова сама обіцяла принести обстановку на свій рахунок (Звертаючись до Ані). Аню, де тато?

АНЯ. Пішов одягати ся.

КЛЯВДІЯ. Тай старого фортепяну нема?

АРІНА ІВАНІВНА. Маленький купив. Маленький а дорожший від великого, пять соток заплатив. Вже і не знаю, що то, Клявдочко, буде. (Аня відходить). Старий махнув на все рукою — нехай, говорить, живе своїм розумом.

(Клявдія оглядає обите крісел).

КЛЯВДІЯ. Шовк, чи матерія? Мабуть шовк.

АРІНА ІВАНІВНА. Нас з батьком проганяє зі спальні — хоче помістити на верху, а в спальні зробити свій кабінет. Подумай но!

на село. Русия! Розважте, що в нашій Галичині дві третини руского населення не знає ні читати, ні писати. Є се явище неімовірне в нинішніх часах. Наш нарід через те не живе, а лиш як той спінець коротас те живе. А тимчасом то нарід, як другі, живий, може жити і може розвивати ся. Колиж так, то не стіймо з заложеними руками, не давим ся спокійно, як наш ворог веде нас на погібіль, але з жаром молодечої енергії вхопим ся до тої дошки ратункової— до чим скорішого просвічування нашого селянства і міщанства. (За «Новою Січю».)

— **Нові переписні листки** появили ся в руху поштовім. Они різняють ся від давних тим, що на адресовій стороні не мають зеленої рамки. Написи на картках є: «Korrespondenz-Karte. Karta korespondencyjna. Переписний листок». З лівого боку адресової сторони є місце на адресу висилаючого. Нові переписні листки входять в уживанє в міру викупу старих «карт кореспонденційних».

— **В окрузі станиславської дирекції** залізниць прийнято Густ. Солтинського як асистента будівництва І к. і приділано до відділу для будови і удержання залізниць в Станиславові: асистент Петро Пудловський в Отині іменований начальником стації в Гніздичові-Кохавині; перенесені начальники стацій: офіціал Володе. Юркевич в Ходорова до Букачовець, офіціал Ом. Михалевський в Підвисокого до Коломиї, адюнкт Вал. Кубик в Букачовець до Отині, адюнкт Меч. Сохацький в Гніздичова-Кохавині до Підвисокого, дальше адюнкт Макс. Мрозовський з Чорткова до Отині, асистент Евзевій Колянковський зі Станиславова до Снятина і залізничний комісар Яков Гельбарт зі Станиславова до Коломиї.

— **По московфільски.** До повітового суду в Коломиї увійшов дня 7. вересня с. р. до ч. с. Св. VI. 1512/14 позов з канцелярії д-ра В. С. Юрченка, адвоката в Коломиї в справі «Анни зб Ствиноків Сорыхъ противъ Петру Ствиноку Пвана и тов. о узнанье и заинтабулюванье права власности грунту». Послїдній уступ сего позову звучать: «Не хотячи вироку вб семъ дѣлѣ писаного фонетякою прошу о вироку вб языку польскомъ». Коментарі тут злишні.

— **Пятнистий тиф в Галичині.** В часі від 25. вересня до 1. с. м. стверджено 35 нових слухав занедужаня на пятнистий тиф, а то в отсих повітах: яворівськїм (Гаї коло Грушева) 1; кольбушівськїм 9; надвірнянськїм (Делятїя) 4; перемишлянськїм (Глинїя) 6; равськїм (Голе равске) 4; тернопільськїм (Настасів, Романівка) 4; турчанськїм (Висоцько) 3, золочівськїм (Ожидів) 2 і в жовківськїм повіті (Батятичі) 2 слухаї.

— **Утікачі з Росії.** З ріжких місць при російськїм кордоні доносять, що до Галичини втікають хмарою російські резервісти, покликани до служби військової, а в дальшїм ході призначені до висилки на війну. Утікачами є в трех четвертинах молоді жидаї, які сейчас по дорученю їм карти покликани, з якою небудь готівкою в руках вибирають ся за границю до Галилеї. Як нам доносять з Тернопільщини, російська сторожа гранична майже без перепони пускає жидаї,

розуміє ся, не без того, аби при тим децю не заробити. Такса від жидаї вивозить 10 рублів. За те християн-утікачів перехоплюють на границі і відсилають до найближших гарнізонів, де же їх кара смерти під буками. Можливо, що Росія, аби позбутися жидаї, дивить ся через палиці, як они втікають. Та се не рівнодушно для Галичини, що жидаїські заводи з Росії, не маючи средств до дальшої подорожи, переважно остають по місточках східної частї краю і збільшають бездомний жидаїський пролетаріят. Вправді старости надграничних повітів видали приказ арештувати російських перебігців і відставляти до границі, але чи під напором всеможного жидаїства ті зарядженя будуть вповні переведені, про се можна сумнівати ся. Як нам доносить наш дописуватель знад Збруча, старостам удає ся дуже невелику часть жидаїських перебігців спіймати і виправити в дорогу до Америки, купуючи їм за їх гроші білети їзди залізницею за посередництвом жандармерії. Прочі жидаїські перебігці вимикають ся з рук австрійських властей, найповнішї тимчасовий захист в домах своїх племінників. В деяких більших містах надграничних в Галичині і на Буковині позавязували ся навіть явні комітети жидаїські для пособлюваня жидаїським «емігрантам» з Росії. Проти тих комітетів і їх клієнтів нічого би ніхто не мав, если би ті «емігранти» зволіли лише переїхати через Галичину в дальшу путь, а не мишати ся тут для збільшеня галицької нужди. З тих «емігрантів»-богазів ні крайні держава не лише ніякого хісна мати не буде, але они збільшать ще ряди міської бездомної голоти і злодїв.

— **Сумний кінець забави.** Дня 2. с. м. устроїли в Грибовичах великих, селі під Львовом, тамошні парубки забаву з танцями в честь своїх товаришів, котрі в тим році вступають до служби військової. В часі забави, яка відбувала ся в коршмі, прийшло поміж єї учасниками до сварні, а відтак до бійки, в часі котрої так тяжко побито новобранця Дмитра Черника, що той по кількох годинах помер.

— **Убийство з зависти.** З Чортівця, городеньского повіта, доносять, що дня 25. вересня с. р. убив там селянин Павло Палагидський, член ради повітової і радний громадський, чесного газду Леся Калина, довголітнього агента «Дністра», котрий мав стати вїтом. Убийники помагали два его швагрі, Іван Лубик заступник вїта і Стефан Браків, поліціант громадський, та ще кількох парубків. Винувників убийства арештовано, а слідство веде окружний суд в Коломиї. Покійний полишив вдову і кількоро дїтей незаосмотрених.

— **Українські проповіді в Росії.** В «Вольнскихъ епарх. вѣдомостяхъ» поміщено звіт вікаряного правосл. єпископа кременецкого Амвросія про ревизию приходів овруцького ўїзду. Від 14. до 28. червня с. р. відвідав він 48 церков в місточках і селах. «Після звичасвої стрічи, пише єпископ, я звернув ся з короткою наукою до зібраного народу. Тему науки духовної давало переважно імя (посвященя) храма. Наука відбувала ся звичайно на цвинтарю церковнім, куди ми виходили разом із народом і священниками, щоби уникнути жару і тісноти». Проповіди відбували ся завсїди в українській мові, що по словам єпископа причинило ся до лішого зрозуміня і дуже припало до вподоби населеня. Нарід дуже численно збирав ся, навіть в будні дні. Не знати лиш, чи вчинок єписк. Амвросія найде наслідувачів між прочим духовенством на Україні, яке завзяло ся перемінити церкву на кріпость русифікації із шкодою для Христової науки.

— **Смертельний постріл.** З Черновець доносять, що онді лучило ся нещастє при польованю на дві качки в селі Добринівцях в півн. Буковині. Лови на качки устроєно в нагоди побуту радника суду Грігоровіча, який перед двома місяцями подружив ся з сестрою поміщика Бухенталє з Добринівців. Крім инших гостей брав участь в ловах місцевий правосл. парох Драчинський. Ловці розставили ся на великім пасовищу над ставами і ждали перелєту качок. Нараз гримнув перший стрїл, а в хвилю опісля роздав ся грїзний крик. Коли ловці збігли ся на то місце, найшли радника Грігоровіча тяжко раненого в голову. Шрїт більшої величини влучив єго в око, перешив мозок і вийшов потилицею. По хвилі ранений сконав. Грігоровіча застріляв ненарочно парох Драчинський, мірячи до підлітаючої качки.

— **Два напрямки.** Один син славного повістиписателя гр. Льва Толстого поїхав яко добровольць на далекий Схід, аби бити ся з Японцями; дочка брала участь в торжествах з нагоди висилки нових війск до Манджурії. Тепер знова вступив другий син Толстого, Лев Львович, в «Новім Времєні» зі статєю, в якій поборює погляди свого батька. Лев Львович виславляє мудрість російського мужика, який так радо жертвує все на ведене війни, та заповідає, що Росія поглотить всі сусідні народи і краї, а Англіїців викине з Індії і Єгипту. Молодий Толстой не звертає ся безносередно проти батька, який недавно в англійській газеті писав проти

війни, ає виступає проти єго теорії. Коли дїти Льва Толстого явно станули по стороні реакції, славлячи нинішню війну, то серед російської інтелігенції множить ся безнастанно число тих, що домагають ся реформи і виступають проти війни. З подібною статєю відозвав ся Менжиков, один із співробітників «Нового Времєні». Менжиков жадає просвіти для широких мас, які загибають в темноті. Таких статій являє ся більше в щоденній прасі в Росії, але нині годі їх буде здійснити.

— **Цигани утікли.** Зі Станиславова доносять, що онодїшної ночі утікло із слідчої в'язниці тамошнього суду шістьох циганів, арештованих під замітом крадіжї із вломанєм в Отині. Они утікли через діру вибиту в мурі, що свідчить вельми про силу мурів та про чуїність сторожи криміналу.

— **Перед «Червоным Хрестом».** В однім з послїдних чисел порт-артурского «Нового Краю» описано подїю, яка склала ся була при облозі Порт-Артур: Ранком по нічній битві не вернули до швармової лїнії два російські т. зв. «шпигери» яких вислає ся вперед на крила до алярмованя своїх перед неприятелем. Видко було, що оба «шпигери» згнули. З лїнії не можна було вийти, аби забрати трупів, бо Японці стрїляли. Тоді офіцір санітетів казав виставити прапор «Червоного Хреста» і з ним підїйти до неприятеля. В тій хвилі японські карабіни замовкли на цілій лїнії, а російські санітети розбігли ся шукати пропавших. Один з них лежав мертвий на 50 кроків перед неприятельськими рядами, а другий був ранений на 20 кроків віддаленя від Японців. Санітети без перепони забрали обох товаришів, витані окликами Японців: «Добрий день». Коли звинено прапор «Червоного Хреста», почало ся знова стрїляне.

— **Богата літературна спадщина.** В Берлінї помер в 84. році житя Прайгеіє Інграбам, який в протягу 31 літ написав 707 романів, а по обчисленю їх на стрічки, було би до 7 мільонів стрічок. В однім році написав був пок. Інграбам 52 романи, с. в. один тижнево. Інграбам почав писати в 53. році житя. При таким богатім творєно повістий, розуміє ся, що їх якісь не стоїть на тїй вижні, що скількість.

— **Самоубийство пожарника.** З Базилєї доносять, що пожарник, який мав службу в міськїм театрі того дня, коли театр згорів, відобрав собі житє. Єму приписувано вину розширеня пожара тому, що сейчас не доїс до стражницьї про вибух огню.

— **В своїй хаті своя правда і сила і воля!** Родимці! І опять ми соколи галицької Русї просимо Вас, любі Родимці, о поміч в нашім розпочатім дїлі. Наші відзиви до складаня жертв на будову Соکیلїи проговорили без великого успїху. Але ми пукаємо в третє до Вас. Поможіть нам здвигнути Соکیلїю! допоможіть нам довершити сей храм, а станєть він певно осередком організації і народної служби. Про середства до здвигненя соکیلської сьвятинї Ви чуєте Родимці що дня: се 10-коронові позички та льоси фантової лїтерєї. І вічно будуть ждати Вас ті самі поклики від Соколів: Набувайте позички! а Ви наші рускі Красавиці не забувайте про нашу фантову лїтерєю! Найже сей поклик не остане без успїху і нехай лєгчи Вапї вбудують дїм не для нас а для Вас, бо ми нічо инше як служба Ваша. Гаразд! — *Старшина Тов а Гімн. «Соколъ у Львові».*

— **Дрібні вїсти.** Львівський магістрат уділив «Трудови» дозволу на школу шитя і гафту. — Намісництво уділило 2.000 К за помочи погорільцям в Залию, рогатиньского повіта. — За демонстрацію проти російського гимну на фестивалї в Рудольфсверт в Країні заряджено дисциплинарне слідство проти кількох державних урядників. — В Хомяковї, станиславського повіта, невисліджені розбишаки убили селянина Стефана Когутяка і вкинули тіло до Бистриці.

Просить ся о і сотик на будову Дому «СОКОЛА» у Львові.

Телеграми
з дня 13. жовтня.

Відень. Цїсар виїде дня 15. с. м. до Будапешту, а при кінци сего місяця поверне до Відня, де дня 4. падолиста возьме участь в посвяченю нового будинку консулярної академії.

Відень. Міністер просвіти затвердив професора VI гімн. у Львові д-ра Константина Войцеховского яко приватного доцента історії польської літератури на філософїчнім видїлі львівського університету.

Рим. На день 14. падолиста папа заповів явний і тайний консистор, а на день 5. грудня спільне засїданє.

КЛЯВДІЯ. А ви не переходїть. Сорок років жили, всїх на сьвіт привели, та на верх...

ЯРИНА ІВАНІВНА. Та як не перейти? Ходить, дує ся, не говорять з ніким.

КЛЯВДІЯ. А правда тому, що він казав мені приходити?

ЯРИНА ІВАНІВНА. Не буду я обманювати. Питала, — сказав: нехай приходить, але без свого цукру — цитриновича, — се він називає так твого мужа.

КЛЯВДІЯ. Пора би вже єму все позабути. Пощо тепер сварити ся? З помешканями переселили ся. (бере з полицки порцелянову статуетку тіголі жєнцини). Яка гідота.

ЯРИНА ІВАНІВНА. То-то. В своїй спальні повисив цілком голу. Подумай но!

КЛЯВДІЯ. Павлик хотїв би дуже знов тут бувати. Він з Куварьковими давно знакомий, єще гімназїястом бував у них.

ЯРИНА ІВАНІВНА. А ти скажи — може і позволить.

КЛЯВДІЯ. Погляну, який бухвет. Ат як би так Леночка приїхала сюди! Обрадувалаб ся вона!

(Ярина Іванівна оглядав ся, бере Клявдію за руку, веде в кут, садить та тихо говорить).

(Дальше буде).

Петербург. Рос. агенція тел. доносить, що балтійська ескадра відплила з Ревлю до Лівани.

Лондон. Daily Telegraph доносить, що 4.000 козаків дійшло на 100 ккм. від Піняну на Корей і перервало телеграфічне połącенє межи Севльом а Гензаном, знищило залізницю і засоби живности кількох япанських залог на Корей.

З галицького сойму.

Засіданє почало ся о 10. год. відчитуванем внесень та інтерпеляцій. Між иншими пос. о. Богачевский внїс інтерпеляцію в справі нелегальних виборів до громадської ради в Гошові, долиньского повіта, а кс. Шподер в справі обманьств, яких допускає ся фірма Гамбург-Америка-Ліне на руских і польских емігрантах.

З дневного порядку пос. Рудроф мотивував потребу основаня польської середної школи в Чорткові, пос. Малаховский доказував konieczність внесеня фортечних рейонів в галицьких війскових кріпностях, пос. Буйновский попереав свое внесене в справі переведеня громадської реформи в напрямі злуки двірских обшарів з громадами, пос. Олесницький промовляв за будовою мосту на ріці Стрию в Крушельницї з краєвих фондів; далше попірав свое внесене до правительства в справі переложеня контролі селянських коний до війскових цілий на першу половину грудня, а вкінци домагав ся реформи цивільного кодексу.

З черги почала ся дискусія над краєвою помочю для селянства навіщеного елементарними нещастями. О год. 1 1/2 попол. засіданє тривало далше.

В шкільній комісії поручено реферат в справі станицлавівської рускої гімназії звїсному руської дови пос. Тадеєви Ценьському.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівского універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
ординує у внутрішних недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Шукає ся хлопця до практики

в «Сокильськїм Базарі»

Львів, ул. Руска ч. 1.

(1—2)

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Лев Лопатинський.

ЯБЛОЧНИКАР

комедія в 1 актї, опрацьована після німецького.

Цїна 40 сот.

Набути можна в Ставропільській книгарни у Львові.

В книгарни Товариства ім. Шевченка в книгарни Ставропільській можна дістати отсі праці видані проф. д-ром Ів. Копачом:

Будучність гімназий. Цїна 1 К.

Партийна політика і морал. Ц. 50 с.

Родинне житє (під розвагу руским «соколикам і паннам»). Ц. 50 с.

Соціалїзм, етика і політика (під розвагу «старшим і молодшим»). Ц. 50 с.

Три перші праці зладжені на основі творів професора берлінського університету д-ра Фрідріха Паульзена.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

принймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, принймає до перехованя папери вартісні і дав на них завдатки.

Крім того випроваджено подібно як в інституційних заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касї папирній сховок до виключного ужатку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важкі документи.

Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як вайдогіднійш зарядженя. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.

ТОВАРИСТВО взаїмного КРЕДИТУ

„Джістер“

стоваришенє зареєстроване в обмеженої порукою у Львові, ринок ч. 10, дїм „Промсвіт“.

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бути тільки обезпечені тривало в „Джістрі“ від огню. Членський уділ 50 К можна зложити в ратах; висове 2 К.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть затагати **ПОЗИЧКИ** нч 6% за предложенем відповідної гіпотекі або поруки; сплату більших позичок розкладає ся на 10 літ.

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦІЯХ і иншїм купні землі нехай купуючі звертають ся за позичками до „ДЖІСТРА“.

ВКЛАДКИ ЩАДНИЧІ приймає Товариство на 4%.

З ЧИСТОГО ЗИСКУ дістають члени дивіденду від уділів а часть зиску призначає ся на добродійні цілі; дотепер уділено на церкви, бурси, школи і т. п. 18 385 К.

Стан 31. мая 1904:

Вклади	1,698.746 К
Уділи	115.947 К
Фонди резервові	23.522 К
Позички	1,403.472 К
Цінні папери, льок. в банках і на рах. біжучий	506.994 К

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1. мая 1904.

(Приїзд і відїзд поданий після середньо-європейского часу).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець)	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець)
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:20	до Іцкан, Яс, Букарешту, Жидачева, Потутор, Керезмезе, Чорткова (від 1/2—3/4), Сучави
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Делятина (чер. Коломпо 1/2—3/4 вкл. в нед. і свята), Керезмезе (1/2—3/4 вкл.)	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Гусятина, Чорткова
7:30	з Рави рускої, Сокала	6:45	до Лавочного, Пешту, Дрогобича, Борислава
7:40	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:50	до Яворова
7:45	з Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Любачева, Самбора, Закопаного
8:00	з Самбора, Хирова	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Ясла, Освєнцима
8:10	з Станицлавова, Жидачева, Потутор	9:10	до Лавочного, Хирова, Калуша, Ходорова
8:20	з Яворова	9:25	до Самбора, Хирова
8:55	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного через Краків, Мезелборча, Пешту	10:35	до Тернополь, Потутор
10:02	з Стрия, Борислава	10:45	до Чернівців, Делятина, Залїщик, Новоселиці
10:20	з Рижана, Любачева	10:50	до Беляя, Сокала, Любачева
11:25	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе	1:55	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Залїщик, Гусятина
1:10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава	2:45	посп. Іцкан, Яс, Букарешту, Потутор, Калуша, Жидачева, Чорткова, Вижниця, Керезмезе
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча, Риманова, Івонича, Сянока, Хирова	2:55	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Закопаного
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Залїщик, Кічманя, Новоселиці (через Жуку, Вижниця)	3:05	до Стрия, Хирова, Борислава, Тухлі (від 1/2—3/4 вкл.), Сколього (1/2—3/4 вкл.), Ходорова, Калуша
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Козови	3:30	до Рижана, Любачева, Хирова
4:35	з Стрия, Хирова, Тухлі (1/2—3/4 вкл.), Сколього (1/2—3/4 вкл.)	3:40	до Самбора, Хирова
4:45	з Яворова	5:48	до Яворова
5:03	з Сокала, Беляя, Любачева	5:55	до Коломиї, Жидачева
5:30	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Грималова, Потутор, Залїщик, Гусятина, Івана пустого, Скали, Копичинець	6:20	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Карьсбаду, Хирова, Пешту, Н. Санча
5:40	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнцима	6:40	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:50	з Іцкан, Жидачова, Новоселиці і Сучави	7:05	до Рави рускої, Сокала
6:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
9:10	з Іцкан, Букарешту, Чорткова, Потутор, (Жидачева 1/2—3/4 вкл.) Гусятина, Керезмезе, Калуша,	10:05	до Перемішля (1/2—3/4 вкл.), Хирова, Н. Загірї
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Броцлава, Варшави, Праги, Освєнцима, Хирова	10:42	до Іцкан, Чорткова, Залїщик, Делятина, Сучави
10:00	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	10:55	до Кракова, Відня, Броцлава, Праги
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Залїщик, Скали, Івана пустого, Гусятина	11:00	до Підволочиск, Бродів, Копичинець, Грималова, Скали, Івана пустого, Скали, Гусятина, Потутор
10:40	з Лавочного, Пешту, Хирова, Калуша, Борислава,	11:05	до Стрия
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Залїщик,	11:10	до Рави рускої, Любачева (що недїлї)
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного, Н. Санча
3:25	з Тернополь, Бірок великих, Грималова	2:51	посп. до Іцкан, Яс, Букарешту, Чорткова, Керезмезе (від 1/2—3/4 вкл.), Сучави, Кічманя
на дворець „Підзамче“			
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ і Бродів	4:10	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги, Пешту, Самбора, Сянока, Освєнцима
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Чорткова	з двірця „Підзамче“	
5:06	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Залїщик, Потутор, Івана пустого, Скали, Гусятина, Бродів, Грималова	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Копичинець, Гусятина, Чорткова
10:02	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Залїщик, Івана пустого, Скали, Гусятина	10:52	до Тернополь, Потутор
3:04	з Тернополь, Бірок великих, Грималова	2:09	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Копичинець, Гусятина, Грималова, Скали, Івана пустого
ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.			
Приходять на головний дворець:		Відходять з головного двірця:	
з Брухович 6:42, 7:30 рано, 11:45 перед полуд. 3:00, 4:30 і 5:43 пополудн. 7:54 і 8:59 вечером, (до 11/9 вкл.)	з Янова 8:20 рано, 1:16, 4:45 попол., 9:25 вечером (від 1/5 до 30/1 вкл.), 10:10 вечером (від 15/5 до 31/8 вкл. в недїлі і свята).	до Брухович 5:48 рано, 9:30 і 10:50 передполудн., 1:05, 3:35 і 5:05 попол., 7:05 і 8:04 веч. (від 8/5 до 11/9 вкл.)	до Янова 6:10 рано, 9:15 передпол., (від 1/5 до 30/3 вкл.) 1:35 попол. (від 15/5 до 31/8 в недїлі і свята), 3:18 попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.) і 5:48 пополудн.
з Ширя 9:35 вечер. (1/6 до 11/9 вкл. в недїлі і свята).	з Любїля вел. 11:35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що недїлі і свята).	до Ширя 1:45 попол. (від 1/6 до 11/9 вкл. в недїлі і свята).	до Любїля вел. 2:15 попол. (15/5 до 11/9 вкл. в недїлі і свята).

ЗАМТКА: Час середньо-європейський рїзнить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середньо-європейского — 12 год. 36 мин. часу львівского. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано обмежено рамками. — В місті продає білети авіаційні агенція часонїсї П. Ст. Соколовского пассаж Гавсмана 9, від 7. рано до 8. вечером. — Бюро інформаційне ц. к. залїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5.) удїляє поясненїя в справі залїзничих, продає білети всякого рода і розкладає їздн. в годїнах урядових від 8. рано до 3. пополудн. а в недїлі і свята від 9. рано до 12. в полудне.